



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 423
din 22.07.2008**

Dosar nr.: 127/2008

Petiția nr.: 2628 din data 13.02.2008

Petent: Sindicatul Personalului din Medicina Sportivă din România

Reclamat: Institutul Național de Medicina Sportivă

Obiect: nealocarea tichetelor de masă comparativ cu personalul încadrat în unitățile și subunitățile sanitare finanțate de la bugetul de stat

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. Sindicatul Personalului din Medicina Sportivă din România, cu sediul în București, Bd. Basarabiei, nr. 37-39, Sector 2.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Institutul Național de Medicina Sportivă cu sediul în București, Bd. Basarabiei, nr. 37-39, Sector 2.

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea petentei vizează neacordarea tichetelor de masă comparativ cu personalul încadrat în unitățile și subunitățile sanitare finanțate de la bugetul de stat, precum și medicii, farmaciștii și medicii dentiști.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 2628 din 13.02.2008, petenta solicită constatarea discriminării create prin nealocarea în beneficiul salariaților pe care îi reprezintă a tichetelor de masă, comparativ cu personalul încadrat în unitățile și subunitățile sanitare finanțate de la bugetul de stat, precum și medicii, farmaciștii și medicii dentiști.



3.2. Petenta arată că în baza contractului colectiv de muncă din anul 2007 încheiat între sindicat și Institutul de Medicină Sportivă din România, s-a prevăzut acordarea fiecărui salariat a unui număr maxim de 20 de tichete de masă pe luna, însă se invocă omisiunea includerii personalului în prevederile O.G. nr. 23/2007.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. 2628 din 13.02.2008, prin adresa înregistrată cu nr. 3378 din 26.02.2008, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției Institutului Național de Medicină Sportivă.

4.2. Prin adresa cu nr. 3379 din 26.02.2008, Colegiul Director a solicitat un punct de vedere cu privire la obiectul petiției Ministerului Muncii, iar prin adresa cu nr. 3381 din 26.02.2008 a solicitat punctul de vedere al Ministerului Sănătății Publice.

4.3. Institutul de Medicină Sportivă a comunicat punctul său de vedere prin adresa înregistrată cu nr. 5053 din 31.03.2008. Ministerul Sănătății Publice a comunicat punct de vedere prin adresa cu nr. 5518 din 10.04.2008 iar Ministerul Muncii prin adresa cu nr. 4628 din 20.03.2008.

4.4. În temeiul art. 20 alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.5. Prin adresa înregistrată cu nr. 6617 din 09.05.2008 a fost citată petenta. Prin adresa cu nr. 6619 din 09.05.2008 a fost citat Institutul de Medicină Sportivă iar prin adresa cu nr. 6618 din 09.05.2008 a fost citat Ministerul Sănătății Publice, prin reprezentant, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 27.05.2008.

4.7. La termen au fost prezente părțile. Ministerul Sănătății Publice a comunicat punct de vedere înregistrat cu nr. 7254 din 22.05.2008.

4.8. Colegiul a acordat termen pentru concluzii scrise. Petenta a depus concluzii scrise înregistrate cu nr. 7994 din 05.06.2008. Institutul Național de Medicină Sportivă a depus concluzii scrise înregistrate cu nr. 8138 din 10.06.2008.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Pe fond, petenta solicită constatarea discriminării create prin nealocarea în beneficiul petenților a tichetelor de masă, comparativ cu personalul încadrat în unitățile și subunitățile sanitare finanțate de la bugetul de stat, precum și medicii, farmaciștii și medicii dentiști. Petenta arată că în baza contractului colectiv de muncă din anul 2007 încheiat între sindicat și Institutul de



Medicină Sportivă din România, s-a prevăzut acordarea fiecărui salariat a unui număr maxim de 20 de tichete de masă pe lună, însă se invocă omisiunea includerii personalului în prevederile O.G. nr. 23/2007.

5.1.2. De asemenea, arată că legea nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă prevede că salariații din sectorul bugetar beneficiază de alocații individuale de hrană și de bilete de valoare, sub forma tichetelor de masă. Art. 38 din Codul muncii stabilește că drepturile persoanelor încadrate în muncă nu pot face obiectul vreunei tranzacții, renunțări sau limitări” iar art. 38 din Constituție prevede că salariații au dreptul la măsuri de protecție socială privind securitatea și sănătatea la locul de muncă al salariaților. Astfel, dreptul la tichete de masă reprezintă o măsură de protecție ce face parte din conținutul complex al dreptului fundamental la muncă, prevăzut în art. 41 din Constituție.

5.1.3. Exercițiul dreptului la tichetele de masă a fost suspendat în perioada 2002-2006 dar această suspendare nu echivalează cu stingerea dreptului. Astfel, prin neacordarea tichetelor de masă are loc o discriminare contrară prevederilor art. 5 din Codul muncii, art. 41 și art.53 din Constituție, art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și art. 1 alin.2 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

Sușinerile Institutului Național de Medicină Sportivă

5.2.1. Reclamata arată că Institutul Național de Medicina Sportivă nu este finanțat din venituri proprii realizate prin sistemul asigurărilor sociale de sănătate iar potrivit art. 14 alin.1 și alin.3 din legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cheltuielile bugetare au o destinație precisă și limitată, fiind determinate de autorizările conținute în legi speciale și în legile bugetare și nici o cheltuială din fonduri publice nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este aprobată potrivit legii și nu are prevederi bugetare. De asemenea, prin O.U.G. nr. 90/2007 se prevede clar și neechivoc că „nu se acordă tichete de masă în anul 2008...”

5.2.2. Se arată în continuare că în bugetul alocat unității pentru perioada 2004-2008 de către Ministerul Sănătății Publice, nu există prevederi bugetare pentru acordarea tichetelor de masă, astfel încât, fiind instituție finanțată integral de la bugetul de stat, Institutul Național de Medicină Sportivă nu a putut beneficia de tichete de masă în 2004-2008.

5.2.3. Pe de altă parte, în unitățile sanitare publice beneficiază de tichete de masă numai categoriile de personal care se încadrează în prevederile art. 23 și art. 41 din O.U.G. nr. 115/2004, iar cheltuielile se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății Publice.

5.2.4. Se arată că petenții au introdus cerere de chemare în judecată împotriva reclamatei, ceea ce face ca plângerea introdusă la C.N.C.D. să rămână ca lipsită de obiect, în sensul că reprezentanții sindicali au decis să se adreseze instanței în vederea soluționării conflictului pe cale judecătorească.



Punctul de vedere al Ministerului Sănătății Publice

5.2.1. Ministerul Sănătății Publice arată că petenta a introdus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului și a Institutului Național de Medicină Sportivă, considerând că cererea introdusă la C.N.C.D. este lipsită de obiect în sensul că reprezentanții sindicali au decis să se adreseze instanțelor de judecată.

5.2.2. Ministerul arată că legea nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă dispune în sensul că se poate acorda salariaților o alocație individuală de hrană, sub forma tichetelor de masă, suportată integral pe costuri de către angajator. Or, petenții nu au prestat muncă în folosul Ministerului Sănătății Publice și nu au încheiat cu această instituție un contract individual de muncă. Institutul Național de Medicină Sportivă se finanțează integral de la bugetul de stat. În legile anuale de aprobare a bugetului de stat a fost introdusă o dispoziție care prevede că în bugetele instituțiilor publice, cu excepția instituțiilor finanțate integral din venituri proprii, nu se pot aproba sume pentru acordarea tichetelor de masă, întrucât în buget nu sunt prevăzute sume cu această destinație.

5.2.3. O.U.G. nr. 115/2004 indică expres personalul din unitățile sanitare publice care pot beneficia de tichete de masă iar legiuitorul a prevăzut că numai începând cu anul 2007 și pentru categorii expres și limitativ prevăzute, sume de bani pentru achiziționarea tichetelor de masă suportate din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Sănătății Publice. Începând cu anul 2004 în legea bugetului de stat nu au fost prevăzute sume ci doar s-a creat baza legală că în situațiile în care angajatorul are în buget și venituri proprii, din aceste sume să se acopere contravaloarea tichetelor de masă.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că petenta solicită constatarea discriminării create prin nealocarea în beneficiul salariaților pe care îi reprezintă a tichetelor de masă, comparativ cu personalul încadrat în unitățile și subunitățile sanitare finanțate de la bugetul de stat, precum și medicii, farmaciștii și medicii dentiști.

6.2. **În drept**, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Sueda, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et



Scalambrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.3. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zucchero and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.5. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.6. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

6.7. Colegiul Director, raportat la obiectul sesizărilor analizează în ce măsură obiectul acestora este de natură să cadă sub incidența art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, care a dat naștere sau nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire, preferință, și care circumstanțiat la situația petentei (petentului)/petenților (petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect



restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.8. Față de susținerile Institutului Național de Medicină Sportivă și a Ministerului Sănătății Publice în sensul constatării lipsei obiectului petiției deduse soluționării C.N.C.D., având în vedere că petenta s-a adresat instanței în vederea soluționării conflictului pe cale judecătorească, Colegiul nu poate primi criticile în speță, pentru următoarele considerente. Colegiul Director ia act de principiul procedural "electa una via non datur recursus (regressus) ad altera (viam)". Astfel, „dată fiind sau dacă s-a dat/acordat, ales (regressus) ad alteram (viam) o cale, nu se admite a se recurge la cealaltă/la o altă cale”. Reținem în acest sens, că natura acestui principiu procedural apare ca o caracteristică evidentă în interesul unei bune administrări a justiției, și în special pentru a asigura evitarea pronunțării de hotărâri contradictorii. Acest principiu este preluat și transpus de legiuitor în art.163 alin.1 și 2 din C.proc. civ care statuează că „(1) Nimeni nu poate fi chemat în judecată pentru aceeași cauză, același obiect și de aceeași parte înaintea mai multor instanțe. (2) Această excepție se va putea ridica de părți sau de judecător în orice stare a pricinii în fața instanțelor de fond. (3) Dacă excepția este primită, dosarul se va trimite instanței care a fost mai întâi investită, iar în cazul când pricinile se află în judecata unor instanțe de grade deosebite la instanța cu grad mai înalt”.

6.9. Or, din punctul de vedere al acestui principiu și al prevederilor art. 163 alin.1-3 din C.proc.civ., Colegiul Director este de opinie că în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu poate fi asimilat unei instanțe de judecată iar petiția cu care este sesizat nu constituie o cerere de chemare în judecată astfel cum acesta este reglementată de dispozițiile procesual civile.

6.10. Consiliul, ca autoritate de stat autonomă, potrivit atribuțiilor sale stabilite prin O.G. nr. 137/2000 republicată, investighează, constată și sancționează fapte de discriminare, soluționând sesizările primite prin hotărâre a Colegiului Director, potrivit art. 20 alin.2 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Procedura desfășurată în fața Colegiului Director pentru soluționarea cererii introduse de persoana care se consideră discriminată, procedură reglementată de art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată, nu constituie un proces civil în sensul Codului de procedură civilă, sesizarea formulată potrivit art. 20 alin.1 neavând semnificația unei cereri de chemare în judecată. Această procedură se finalizează prin pronunțarea unei hotărâri suspuse controlului instanței de contencios administrativ.

6.11. În acest sens, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și instanțele judecătorești, au atribuții diferite, astfel încât în exercitarea competențelor sale, Consiliul este chemat să investigheze, să constate și să sancționeze încălcarea unei norme sociale care declanșează, în speță, o răspundere contravențională, în timp ce instanțele judecătorești sunt chemate să acorde despăgubiri, să dispună restabilirea situației anterioare sau anularea situației create, potrivit dreptului comun, constatând existența unui fapt ilicit (delict civil) prin care se cauzează un prejudiciu, ceea ce poate determina o



eventuală răspundere delictuală, însă în nici o situație, instanțele judecătorești nu sunt abilitate să sancționeze contravențional fapte de discriminare. (pentru comparație vezi și Decizia Curții Constituționale nr. 272 din 26 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial nr. 556 din 1 august 2003) Astfel, trebuie precizat că O.G. nr. 137/2000, republicată, prin art.27, în acord cu prevederile art. 21 din Constituția României, potrivit căreia „orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”, se instituie posibilitatea persoanelor care se consideră discriminate, să formuleze direct în fața instanței de judecată „o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxa judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului”.

6.12. Coroborat obiectului petiției, Colegiul Director observă că potrivit legii nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, cu modificările și completările ulterioare, art. 1 „(1) Salariații din cadrul societăților comerciale, regiilor autonome și din sectorul bugetar, precum și din cadrul unităților cooperatiste și al celorlalte persoane juridice sau fizice care încadrează personal prin încheierea unui contract individual de muncă, denumite în continuare angajator, pot primi o alocație individuală de hrană acordată sub forma tichetelor de masă, suportată intergral pe costuri de angajator.

(2) Tichetele de masă se acordă în limita prevederilor bugetului de stat sau, după caz, ale bugetelor locale, pentru unitățile din sectorul bugetar, și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori”.

6.13. În acest sens, Colegiul ia act de Decizia nr. 102 din 11 martie 2003 pronunțată de Curtea Constituțională prin care Curtea „reține că, potrivit art.1 alin.1 din legea nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 13 iulie 1998, **alocația individuală de hrană sub forma tichetelor de masă se acordă numai dacă sunt întrunite două condiții cumulative, și anume existența unui contract individual de muncă și capacitatea angajatorului de a suporta costurile tichetelor de masă.** Alin.2 al aceluiași articol prevede că „Tichetele de masă se acordă în limita prevederilor bugetului de stat sau, după caz, ale bugetelor locale, pentru unitățile din sectorul bugetar, și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori”. **În considerarea cadrului legal general privind acordarea tichetelor de masă nu se poate reține încălcarea art. 16 alin.1 din Constituție referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor, întrucât, existența acestui drept fiind dependentă de posibilitățile financiare ale angajatorului, se creează premisa unor situații juridice diferite care implică un tratament diferențiat între salariați.** Or, așa cum a statuat în mod constant Curtea Constituțională, egalitatea de tratament se impune ca principiu numai în cazul celor aflați în aceeași situație juridică. **În cazul unor situații diferite, determinate de factori obiectivi, precum este aceea a posibilității financiare a angajatorului de a suporta costul tichetelor de masă, tratamentul juridic diferit aplicat salariaților nu este de natură să creeze discriminări între aceștia”.**



6.14. Pe de altă parte, relativ la obiectul petiției, Colegiul Director ia act că prin Decizia nr. 14 din 18 februarie 2008, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii declarat de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel încât s-a decis că **„dispozițiile art. 1 alin.1 și 2 din legea nr. 142/1998 se interpretează în sensul că alocația individuală de hrană sub forma tichetelor de masă nu se poate acorda judecătorilor, procurorilor, personalului auxiliar de specialitate și funcționarilor publici, iar pentru personalul contractual din cadrul instanțelor și parchetelor, aceste beneficii nu reprezintă un drept, ci o vocație, ce se poate realiza doar în condițiile în care angajatorul are prevăzute în buget sume cu această destinație și acordarea acestora a fost negociată prin contractele colective de muncă”**.

6.15. Deși recursul în interesul legii se referă la categoriile de angajați sau personal din cadrul instanțelor judecătorești, în ceea ce privește interpretarea prevederilor legii nr. 142/1998, Colegiul director este de opinie că sunt extrem de relevante susținerile Procurorului General care au determinat admiterea recursului în interesul legii. În această ordine de idei, în recursul în interesul legii promovat și admis de Înalta Curte de Casație și Justiție, Procurorul General arată că: „Prin Legea nr.142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, s-a creat cadrul legislativ al unui sistem de protecție socială pentru salariații **încadrați în baza unui contract individual de muncă**, care permite acordarea de către angajator, salariaților proprii din societăți comerciale, regiilor autonome și din sectorul bugetar, precum și din cadrul altor persoane juridice care încadrează personal prin încheierea unui contract individual de muncă, a unei alocații individuale de hrană gratuite, sub forma tichetelor de masă suportată integral pe costuri de către angajator. Tichetele de masă pot fi utilizate numai de salariați, doar pentru achitarea mesei sau pentru achiziționarea de produse alimentare.

În conformitate cu dispozițiile art.1 din Legea nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, „Salariații din cadrul societăților comerciale, regiilor autonome și din sectorul bugetar, precum și din cadrul unităților cooperatiste și al celorlalte persoane juridice sau fizice, care încadrează personal prin încheierea unui contract individual de muncă, denumite în continuare angajator, **pot primi o alocație individuală de hrană, acordată sub forma tichetelor de masă, suportată integral pe costuri de angajator.**

Tichetele de masă se acordă în limita prevederilor bugetului de stat sau, după caz, ale bugetelor locale pentru unitățile din sectorul bugetar, și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori”.

Din **analiza acestei norme legale, cu un evident caracter dispozitiv, iar nu imperativ**, se constată că **acordarea tichetelor de masă nu reprezintă o obligație legală pentru angajator, deci un drept câștigat pentru angajați**, ci doar o **facultate a angajatorului**, iar punerea în aplicare conduce la efectuarea unei plăți voluntare.

Mai mult decât atât, **tichetele de masă se acordă în limita prevederilor bugetului de stat, sau, după caz, ale bugetelor locale, pentru unitățile din sectorul bugetar, și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate pentru celelalte categorii de angajatori.**



Legea nr.142/1998 nu instituie o egalitate de tratament juridic în acordarea de tichete de masă pentru toți salariații ci, angajatorii, împreună cu partenerii de dialog social (organizațiile sindicale legal constituite sau reprezentanții salariaților) au posibilitatea să stabilească prin contractele colective de muncă, clauze privind acordarea alocației individuale de hrană.

Conform prevederilor art.2 din Normele de aplicare a Legii nr.142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.5/1999, aceste clauze trebuie să prevadă, atât numărul salariaților din unitate care pot primi lunar tichete de masă, valoarea nominală a tichetului de masă, în limita celei prevăzută de lege și, ținând seama de posibilitățile financiare proprii ale angajatorilor, numărul de zile lucrătoare din lună pentru care se distribuie tichete de masă salariaților, cât și criteriile de selecție privind stabilirea salariaților care primesc tichete de masă.

În raport de aceste reglementări, se observă deci, fără echivoc, că **acordarea tichetelor de masă presupune îndeplinirea cumulativă a două condiții: clauzele privind acordarea alocației individuale de hrană sub forma tichetelor de masă să fie stabilite prin contracte colective de muncă și să existe surse de finanțare pentru aceste cheltuieli**".

6.14. Colegiul observă că Ordonanța de Urgență nr. 115 din 24 noiembrie 2004 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului contractual din unitățile sanitare publice din sectorul sanitar, cu modificările și completările ulterioare, dispune în art. 23 că „**personalul încadrat în unitățile sanitare publice finanțate din venituri proprii realizate prin sistemul de asigurări sociale de sănătate** beneficiază lunar de maximum 20 de tichete de masă”.

Potrivit art. 41 indice 1, introdus de pct. 6 al art. I din Ordonanța nr. 23 din 31 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 85 din 2 februarie 2007 „(1) **Beneficiază în continuare de tichete de masă în conformitate cu prevederile Legii nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, cu modificările ulterioare, personalul contractual din unitățile și subunitățile sanitare care, începând cu anul 2007, se finanțează de la bugetul de stat, precum și medicii, farmaciștii și medicii dentiști pe perioada anilor I-VII de rezidențiat.**

(2) Categoriile de personal care beneficiază de tichete de masă potrivit alin. (1) sunt:

- a) personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din cabinetele de planning familial din structura spitalelor;
- b) medicii și personalul sanitar din unitățile sau secțiile de spital cu profil de recuperare distrofici, recuperare și reabilitare neuropsihomotorie sau pentru copii bolnavi HIV/SIDA, reorganizate potrivit legii;
- c) personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile și compartimentele de primire a urgențelor din cadrul spitalelor de urgență;
- d) personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din dispensarele și cabinetele medicale de TBC, centrele și laboratoarele de sănătate mintală, boli infecțioase din structura spitalelor, definite ca activități de interes deosebit în realizarea obiectivelor strategiei de sănătate publică.

(3) Cheltuielile prevăzute la alin. (1) se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății Publice.



(4) Se abilitază Ministerul Finanțelor Publice să introducă modificările corespunzătoare în structura bugetului Ministerului Sănătății Publice”.

6.15. Pe de altă parte, trebuie observat, că, în mod constant, de la momentul intrării în vigoare a Legii nr.142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, prin dispozițiile legilor bugetare anuale, legiuitorul a promovat o politică de austeritate bugetară, interzicând instituțiilor publice, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, cu excepția instituțiilor finanțate integral din venituri proprii, de a aproba sume pentru acordarea tichetelor de masă în bugetele proprii. În acest sens indicăm dispozițiile art.49 alin.3 din Legea nr.743/2001 privind bugetul de stat pe anul 2002, art.39 alin.4 din Legea nr.631/2002 privind bugetul de stat pe anul 2003, art.46 alin.4 din Legea nr.507/2003 privind bugetul de stat pe anul 2004, art.40 din Legea nr.511/2004 privind bugetul de stat pe anul 2005, precum și art.24 din Legea nr.379/2005 privind bugetul de stat pe anul 2006”.

În același sens, relativ la obiectul petiției, se constată că prin Ordonanța de Urgență nr. 90 din 18 septembrie 2007 privind unele măsuri financiar-fiscale în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și reglementări în domeniul cheltuielilor de personal, publicată în Monitorul Oficial nr. 659 din 26 septembrie 2007, ART. II „Instituțiile publice centrale și locale, așa cum sunt definite prin Legea nr. 500/2002, cu modificările ulterioare, și prin Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, cu excepția instituțiilor finanțate integral din venituri proprii, nu acordă tichete de masă în anul 2008 personalului din cadrul acestora”.

6.16. Colegiul ia act de statuările judecătorului constituțional prin care a dispus că „alocația individuală de hrană sub forma tichetelor de masă se acordă numai dacă sunt întrunite două condiții cumulative, și anume existența unui contract individual de muncă și capacitatea angajatorului de a suporta costurile tichetelor de masă”. (vezi infra par.6.13.) Astfel cum a susținut și Procurorul General în recursul în interesul legii promovat și admis de Inalta Curte de Casație și Justiție, acordarea tichetelor de masă nu reprezintă o obligație legală pentru angajator, deci un drept câștigat pentru angajați, ci doar o facultate a angajatorului, iar punerea în aplicare conduce la efectuarea unei plăți voluntare. Mai mult decât atât, tichetele de masă se acordă în limita prevederilor bugetului de stat, sau, după caz, ale bugetelor locale, pentru unitățile din sectorul bugetar, și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate pentru celelalte categorii de angajatori. (vezi infra par. 6.15.)

Astfel, rezultă că acordarea tichetelor de masă presupune îndeplinirea cumulativă a două condiții: clauzele privind acordarea alocației individuale de hrană sub forma tichetelor de masă să fie stabilite prin contracte colective de muncă și să existe surse de finanțare pentru aceste cheltuieli”.

6.17. Or, din acest punct de vedere, coroborat probelor aflate la dosar, se poate constata, pe de o parte, că într-adevăr petenta, Sindicatul Personalului din Medicina Sportivă din România și reclamata, Institutul Național de Medicină Sportivă au încheiat Contractul Colectiv de Muncă înregistrat cu nr. 5934 din



06.12.2007, însă în același timp, se constată că reclamata este instituție publică finanțată integral de la bugetul de stat, fără finanțare din venituri proprii și astfel cum rezultă din bugetele alocate pentru anii 2005-2008, depuse la dosar, în bugetul alocat instituției de către Ministerul Sănătății Publice, nu există prevederi bugetare pentru acordarea tichetelor de masă.

6.18 În considerarea situației deduse soluționării în cauză, cu privire la acordarea tichetelor de masă, Colegiul Director este de opinie că nu se poate reține incidența art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, acordarea tichetelor de masă fiind corelativă, respectiv dependentă de posibilitățile financiare ale angajatorului, ceea ce creează premisa unor situații juridice diferite care implică un tratament diferențiat între salariați. Or, așa cum a statuat în mod constant Curtea Constituțională, egalitatea de tratament se impune ca principiu numai în cazul celor aflați în aceeași situație juridică.

6.19. În cazul unor situații diferite, determinate de factori obiectivi, precum este aceea a posibilității financiare a angajatorului de a suporta costul tichetelor de masă, tratamentul juridic diferit aplicat salariaților nu este de natură să creeze discriminări între aceștia. (vezi în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 102 din 11 martie 2003) Or, în speta, reclamata este instituție finanțată integral de la bugetul de stat, fără finanțare din venituri proprii iar în lipsa prevederilor bugetare exprese pentru acordarea tichetelor de masă, Colegiul este de opinie nu se îndeplinesc cumulativ condițiile pentru acordarea tichetelor de masă, în speță (sursa de finanțare).

Din acest punct de vedere, Colegiul este de opinie că aspectele sesizate nu intră sub incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența prevederilor art. 2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților: Sindicatul Personalului din Medicina Sportivă din România cu sediul în București, Bd. Basarabiei, nr. 37-39, Sector 2 și Institutul Național de Medicina Sportivă cu sediul în București, Bd. Basarabiei, nr. 37-39, Sector 2.
5. o copie a hotărârii se va transmite Ministerului Sănătății Publice.



VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

MONICA VASILE - Membru



Data redactării 08.08.2008

Red. D.G., Tehnored. A.P., 4 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

